IKT-lärstig för Malax kommuns förskola och grundläggande utbildning

Malax kommuns IKT-lärstig för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen möjliggör barns och ungas rätt till digital kompetens och stöder jämlikhet. IKT-lärstigen har gjorts upp tillsammans med lärarna i kommunen. De riksomfattande beskrivningarna av digital kompetens finns i eGrunder:
https://eperusteet.opintopolku.fi/#/sv/digiosaaminen/8706410/tekstikappale/8709071

Förskolan

HANTERING AV DATAUTRUSTNING

- Varsam hantering
- Bekanta sig med lärplattans funktioner som hemknapp, ställa volym, zooma ut och in samt svepa mellan fönster
- Använda åldersrelaterade appar

TEXT- OCH BILDBEHANDLING

- Börja skriva ord på tangentbordet
- Öva att skriva ord, bokstäver och siffror i olika appar

PRESENTATIONSVERKTYG

- Visa en film (en aktivitet som filmats) eller en bild som man fotograferat.

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET

- Följa åldersgränser på data/-tv spel
- Lov att fotografera och filma andra

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK

- Söka information på internet (text, bilder) med handledning av en vuxen
- Lära sig skanna QR-koder

PROGRAMMERING

- Analog programmering genom lekar (lära sig ge programmeringskoder och följa instruktioner, upprepa mönster)
  Digital programmering med olika appar

Åk 1-2

HANTERING AV DATAUTRUSTNING
- Använda bestämda appar
- Kunna sitt lösenord till digitala läromedel
- Använda skrivprogram på lärplattan och skriva ut

TEXT- OCH BILDBEHANDLING
- Använda versaler och gemener
- Använda mellanslag och skiljetecken
- Ändra typsnitt och storlek
- Fotografera och infoga bild i dokument
- Namnge, spara och skriva ut dokument

PRESENTATIONSVERKTYG
- Presentera bild och text i ett enkelt presentationsprogram

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET
- Information om nätetikett och datasäkerhet
- Regler kring bildanvändning och deras spridning

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK
- Hitta nätsida via adress, sökord eller QR-kod
- Hitta tillåtna bilder via sökmotor

PROGRAMMERING
- Kunna skriva/ge instruktioner samt följa givna instruktioner
- Enklare robotar
- Appar

Åk 3-4

HANTERING AV DATAUTRUSTNING

- Börja använda Office365 på dator
- Skriva dokument och dela
- Byta flikar då de arbetar på datorn
- Lära sig spara dokument i Onedrive

TEXT- OCH BILDBEHANDLING

- Ändra text till kursiv, fet, understruken
- Infoga textrutor
- Ta skärmbild
- Bekanta sig med 10-fingersystem
- Bekanta sig med hjälpmedel vid skrivning som rättstavningshjälp

PRESENTATIONSVERKTYG

- Presentera bild och text i presentationsprogram
- Använda enkla effekter i programmen

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET

- Risker på nätet t.ex. kedjebrev, identitetsstöld, virus, manipulerade bilder och reklam o.s.v.
- Regler på sociala medier

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK

- Hitta information från nätet via sökmotor
- Återge fakta med egna ord
- Kritiskt granska information på nätet

PROGRAMMERING

- Mera avancerade robotar
- Appar

Åk 5-6

HANTERING AV DATAUTRUSTNING
- Skapa mappar
- Hantera e-post
- Använda presentationsverktyg

TEXT- OCH BILDBEHANDLING
- Dela dokument
- Hantera bildverktyg
- Kunna göra olika layouter
- Kunna använda ordbehandlingsprogram

PRESENTATIONSVERKTYG
- Infoga länkar, ljud och videor
- Göra filmer med lärplatta

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET
- Digitala fotspår
- Råd kring personuppgifter som lämnas ut på nätet

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK
- Kritiskt granska information på nätet

PROGRAMMERING
- Bygga egna robotar och programmera

Åk 7

HANTERING AV DATAUTRUSTNING

- Regler för användning av skolans utrustning och program (klassföreståndare och studiehandledare)
- Ergonomisk användning av utrustning (inom hälsokunskap)

TEXT- OCH BILDBEHANDLING

- Tillåtna bilder, ljud m.m. (Creative Commons)
- Filhantering: Organisering av egna dokument i mappar, spara och ladda upp, hitta sina dokument, jobba med delade dokument
- Kunna Teams, jobba i delade dokument, lämna in, läsa lärarens feedback m.m.
- Behärska word
- Repetera QR-kod (gymnastik)

PRESENTATIONSVERKTYG

- PowerPoint
- Lära sig banda in en enkel intervju, ladda upp

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET

- Mediahälsa:
    - Temadagar, Kivalektioner, föreläsningar av inbjudna, klassföreståndare m.fl.
    - Information om att dela bilder utan lov, ärekränkning, yttrandefrihet, dataintrång, sekretessbelagd information, uppdateringar, virusprogram, säkra köp och konsumtion på nätet
    - Plagiat (modersmål, alla ämnen)

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK

- Skillnad mellan adressfält och sökruta
- Bibliotekstjänster/e-böcker (modersmål)
- Källkritik
- Lära sig fylla i elektroniska blanketter (studiehandledning)

ÖVRIGT

- Excel för tabeller; autosumma
- Miniräknare, även på telefon
- Virtuella anslagstavlor (Padlet)
- Quizlet

Åk 8

HANTERING AV DATAUTRUSTNING
- XYZ-program och 3D-skrivare (projekt)

TEXT- OCH BILDBEHANDLING
- Fler funktioner/appar i Office 365
- Bild och filmredigeringsprogram (tillval)

PRESENTATIONSVERKTYG
- Powerpoint + övriga presentationsverktyg
- Multimediala arbeten (tillval)

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET
- Mediahälsa:
    - Temadagar, Kivalektioner, föreläsningar av inbjudna, klassföreståndare m.fl.
    - Om t.ex. att dela bilder utan lov, ärekränkning, yttrandefrihet, dataintrång, sekretessbelagd information, uppdateringar, virusprogram, säkra köp och konsumtion på nätet
    - Plagiat (modersmål, alla ämnen)

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK
- Avancerad informationssökning, också annat än Wikipedia
- Källhänvisning

PROGRAMMERING
- Tinkercad

ÖVRIGT
- Virtuella anslagstavlor
- Quizlet

Åk 9

HANTERING AV DATAUTRUSTNING
- XYZ-program och 3D-skrivare (inom olika projekt)

TEXT- OCH BILDBEHANDLING
- Fler funktioner/appar i Office 365
- Bild och filmredigeringsprogram (tillval)

PRESENTATIONSVERKTYG
- Multimediala arbeten (tillval)

NÄTETIKETT OCH DATASÄKERHET
- Mediahälsa:
    - Temadagar, Kivalektioner, föreläsningar av inbjudna, klassföreståndare m.fl.
    - Om t.ex. att dela bilder utan lov, ärekränkning, yttrandefrihet, dataintrång, sekretessbelagd information, uppdateringar, virusprogram, säkra köp och konsumtion på nätet
    - Plagiat (modersmål, alla ämnen)

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK
- Källhänvisning
- Lära sig söka på myndigheters informationsportaler (ansökan)

PROGRAMMERING
- Arduino, Lego-programmering, code.org (matematik kurs 11)
- Basic programmering med (Tinkercad)

ÖVRIGT
- Excel för kalkylering
- Frekvenstabeller och diagram i Excel
- Trigonometriska funktioner och kvadratrot på räknare
- Virtuella anslagstavlor
- Excel för budget, bokföring (tillval)

Godkänd av bildningsnämnden 11.11.2025